

Přílohy

Příloha č. 1: Osnova polostrukturovaného rozhovoru

1. Charakteristiky respondenta

- a) Věk
- b) Gender
- c) Místo narození
- d) Místo pobytu
- e) Národnost
- f) Vzdělání
 - 1. Neukončené základní
 - 2. Ukončené základní
 - 3. Učební obor bez maturity
 - 4. Středoškolské s maturitou
 - 5. Vysokoškolské
- g) Bydlení
 - 1. Vlastní
 - 2. Pronájem
 - 3. U dětí/příbuzných/jiných blízkých osob
 - 4. Sociální bydlení
 - 5. Bez domova
 - 6. Jiné
- h) Rodinná situace
 - 1. Svobodný/á
 - 2. Žije s partnerem/partnerkou
 - 3. Ženatý/vdaná
 - 4. Rozvedený/á
 - 5. Rozvedený/á, žije s partnerkou/partnerem
 - 6. Ovdovělý/á
 - 7. Jiné
- i) Počet dětí

2. Charakteristiky a dopady užívání

- a) Popište mi prosím Vaše zkušenosti s užíváním alkoholu (frekvence užívání, délka, množství užívání). Máte zkušenosti i s některou jinou návykovou látkou?
- b) Kdy vnímáte začátky Vaší závislosti a v souvislosti s jakou příčinou jste začal/a nadměrně pít alkohol?
- c) Při jakých příležitostech jste většinou pil/a alkohol? (Spíše sám/anebo spolu s dalšími lidmi? Spíše ve společnosti nebo v soukromí?).
- d) Kdy jste poprvé začal/a pociťovat, že pro vás vaše užívání představuje významný problém? Jaké jste pocítil/a nejzávažnější negativní dopady nadměrné konzumace alkoholu? Jaké to pro Vás mělo důsledky, pokud jde o vztahy s blízkými osobami, zdraví, bydlení?
- e) Co Vás vedlo k uvědomění, že potřebujete odbornou pomoc? Jaká byla Vaše motivace k léčbě?

3. Využívání služeb a zkušenosti se službami

- a) Absolvujete léčbu závislosti poprvé? Využil/a jste někdy v minulosti některé služby, které poskytují pomoc lidem s problémy s užíváním návykových látek, včetně ambulantních, případně některé další sociální, zdravotní či jiné služby?
- Pokud ano, uveďte prosím, o jakou službu šlo.
 - Kdy a kde to bylo? Podařilo se vám úspěšně dokončit léčebný program?
 - Pomohla vám léčba dosáhnout abstinence? Jak dlouho se vám tento stav dařilo udržet?
 - Co bylo podle vás příčinou vašeho návratu k užívání alkoholu?

4. Znalost systému léčby, bariéry v přístupu k léčbě

- a) Měl/a jste informace a povědomí o existující službě? Jak jste o ní informace získal/a? Šlo by nějakým způsobem informace o službě lépe zprostředkovat?
- b) Jak jste se dostal/a do této služby? Kdo vám s tím pomohl, dal vám doporučení? Co tomu předcházelo?
- c) Jak vnímáte celkovou dostupnost služby? (místo, čas, kapacita, kritéria pro přijetí, omezení vyplývající z pravidel, např. věkovou hranici pro vstup do léčby)
- d) Byla pro Vás bariérou pro vstup do léčby stigmatizace, stud či pocit viny spojené s užíváním alkoholu? Obával/a jste se negativních reakcí laické či odborné veřejnosti ohledně vaší léčby-byly bariérou vstupu do léčby obavy spojené z odsouzení okolí?
- e) Musel/a jste nejdříve absolvovat tzv. čekací dobu? Jak byla dlouhá? Byly s tímto čekáním spojené nějaké obtíže?
- f) Měl/a jste před léčbou obavy z odloučení od rodiny, či strach z neznáma?

5. Spokojenost se službou a přístupem personálu

- a) Jak jste si léčbu představoval/a, jaká byla Vaše očekávání a jak se naplnila? Co oceňujete? Co vám naopak nevyhovuje?
- b) Co vám ve službě schází? Co byste změnil/a a jak? Jak by vypadala ideálně tato služba? Co vám naopak přijde zbytečné? Je něco, co Vám dělá problémy?
- c) Jak jste spokojen/a s pracovníky služby? (Jak se k Vám chovají? Jak hodnotíte jejich chování k Vám? Důvěřujete pracovníkům?)
- d) Jaká jsou pravidla a jak fungují? Změnil/a byste je nějak? Plní svůj účel?
- e) Jaké služby byste v rámci léčby uvítal/a?
- f) Nyní s Vámi projdu několik oblastí lidských potřeb. U každé potřeby by mě zajímalo, do jaké míry jde o oblast, ve které jste byla spokojená s jejím uspokojením či jste pociťoval/a nedostatek a se kterou jste potřebovala/a pomoci: hygienický standard a potřeby, stravování, zdravotní péče, spánek a odpočinek, program edukace na oddělení – učení se nových informací, adaptace na nové prostředí, omezení soukromí, fungování pravidel, bodovací systém, tresty
- g) Vyhovuje Vám věková různorodost ostatních klientů nebo byste raději preferoval/a léčbu v zařízení specializovaném pro léčbu závislostí u starších dospělých?

Příloha č. 2: Informovaný souhlas

Informovaný souhlas s poskytnutím a využitím dat z rozhovoru pro účely výzkumného šetření v rámci diplomové práce Analýza potřeb seniorů se závislostí na alkoholu ve střednědobé ústavní léčbě.

Autorka diplomové práce: Bc. Petra Ondráčková

Výzkum, na němž se na základě tohoto informovaného souhlasu podílíte, probíhá pro účely zpracování mé diplomové práce. Zpracovávám jej a je veden v rámci studia oboru adiktologie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Cílem výzkumu je zjistit, zda současný model uplatňovaný ve střednědobé ústavní léčbě odpovídá požadavkům seniorů se závislostí na alkoholu, jak se v rámci léčby reaguje na potřeby související s věkem a v neposlední řadě, jak samotní senioři vnímají tuto službu. Abych získala potřebná data, budu s Vámi vést rozhovor, kde se budu ptát na základní sociodemografická data (tzn. pohlaví, kolik Vám je let, Vaše rodinné zázemí, bydlení atd.) a na data týkající se problematiky alkoholu a Vašeho vnímání léčby. Rozhovor bude spolu s ústním potvrzením tohoto informovaného souhlasu nahráván na hlasový záznamník.

Je důležité vědět, že s veškerými informacemi bude nakládáno anonymně tak, aby nemohlo dojít k identifikaci Vaší osoby. Při práci s veškerými získanými daty ve výzkumném šetření se nikde neobjeví Vaše jméno, bude nahrazeno pouze kombinacemi písmena R s čísly, např. R1, R2, R3 atd. To z toho důvodu, že použití např. iniciál by mohlo vést k obavám ze ztráty Vaší anonymity. Identifikující a určující údaje či názvy budou z přepisu nahrávek odstraněny nebo anonymizovány.

Data nebudou poskytnuta jiným osobám ani institucím, po přepisu dat do elektronické podoby budou nahrávky s rozhovory trvale odstraněny a získaná data budou použita pouze pro vypracování diplomové práce. Poskytnutím Vašeho souhlasu jste srozuměn/a a souhlasíte s tím, že jste byl/a autorkou diplomové práce informován/a o výzkumu, dobře mu rozumíte, souhlasíte s účastí ve výzkumu a s nahráváním rozhovoru. Svůj souhlas s účastí ve studii dáváte dobrovolně a víte, že souhlas můžete kdykoli zrušit bez udání důvodu a bez rizika vzniku negativních následků.

Příloha č. 3: Seznam tabulek

Tabulka 1 – Sociodemografické charakteristiky podle pohlaví a časného nebo pozdního nástupu	53
Tabulka 2 – Charakteristiky související s poruchami a léčbou podle pohlaví a časného nebo pozdního nástupu	54

